

edistystä ERI-rahastojen rahoitusvälineillä

Euroopan meri- ja kalatalousrahasto

Rahoitusvälineet

Euroopan meri- ja kalatalousrahaston osarahoittamat rahoitusvälineet ovat kestävä ja tehokas tapa investoida ihmisten kehittämiseen, yritystoiminnan kasvuun ja kehitykseen kalastus- ja vesiviljelyalalla sekä tukea yhdennettyä meripolitiikkaa. Ne voivat tukea useita kehitystavoitteita hyödyttäen laajaa tuensaajien joukkoa ja tarjoten mahdollisuuden rahoituksen uudelleenkäyttöön uusissa investoinneissa.

Euroopan meri- ja kalatalousrahasto (EMKR), yksi Euroopan rakenne- ja investointirahastoista, tukee uudistetun yhteisen kalastuspolitiikan (YKP) ja EU:n yhdennetyn meripolitiikan toimeenpanoa.

EMKR:n kokonaisbudjetti on yli 6 miljardia euroa kaudelle 2014-2020. Tämä tuki jaetaan kalastukseen (mukaan lukien tiedonkeruu ja valvonta), vesiviljelyyn ja jalostukseen kuin myös kalastus- ja vesiviljelyalueiden kestävään kehitykseen ja tukemaan yhdennettyä meripolitiikkaa.

EMKR:n tarjoamaa tukea voidaan kanavoida avustuksin ja, kasvavissa määrin, rahoitusvälineiden kautta.

Lukuun ottamatta muutamia jäsenmaita (mukaan lukien Latvia ja Alankomaat), vuosina 2007-2013 rahoitusvälineet eivät olleet yleisesti käytössä silloisessa Euroopan kalatalousrahastossa (EKTR).

Rahoitusvälineet

- edellytetään maksettavan takaisin;
- ovat uudistuvia, ts. takaisinmaksettu rahoitus käytetään uudestaan samalla alueella;
- sopivat taloudellisesti kannattaviin hankkeisiin, ts. niihin, joiden voidaan olettaa tuottavan tarpeeksi tuloja tai säästöjä tuen maksamiseksi takaisin;
- on suunniteltu siten, että ne houkuttelevat yhteisinvestointeja muista lähteistä, mukaan lukien yksityiset investoinnit, jotta saatavilla olevan rahoituksen määrää voidaan kasvattaa erityisesti toimialoilla/alueilla, joilla on ongelmia rahoituksen saatavuudessa;
- voivat toimia lainojen, takausten ja pääomarahoituksen muodossa;
- voivat myös tukea tarjonnan kehittymistä osallistumalla markkinoiden kehittämiseen;
- ovat hyödynnettävissä täydentävästi avustusten kanssa; ja
- ovat hallinnoitavissa kansallisten tai alueellisten pankkien, kansainvälisten organisaatioiden kuten Euroopan investointipankin tai Euroopan investointirahaston, rahoituslaitosten ja hallintoviranomaisten (vain lainat ja takaukset) toimesta.

Rahoitusvälineiden aikaisemmin toteutuneet hyödyt on huomioitu ja vuosina 2014–2020 niiden käyttö on laajennettu koskemaan **kaikkia temaattisia tavoitteita**. Käytön odotetaan yhä vilkastuvan edistyneempien ja joustavampien toimeenpanomahdollisuuksien ansiosta.

Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta voidaan osarahoittaa rahoitusvälineitä **tukemaan investointipainopisteitä**, jotka jäsenmaat **ovat kirjanneet EMKR-toimenpiteohjelmiinsa**. EMKR:n rahoittamalla rahoitusvälineillä voidaan tukea suurinta osaa EMKR:n kattamista toimenpiteistä edellyttäen, että ne kohdistetaan **tunnistettuun markkinahäiriöön**, ts. tapauksiin, joissa pankit ovat haluttomia lainaamaan ja/tai joissa yksityinen sektori on haluton investoimaan.

Rahoitusvälineet voivat täten edistää seuraavien EMKR:n tavoitteiden toteutumista:

- kilpailukykyisen, ympäristön kannalta kestävän, taloudellisesti kannattavan ja yhteiskuntavastuullisen kalastus- ja vesiviljelyalan kehittäminen;
- YKP:n täytäntöönpanon edistäminen;
- kalastus- ja vesiviljelyalueiden tasapainoinen ja osallistava alueellinen kehittäminen;
- unionin yhdenmetyt meripolitiikan kehittäminen ja täytäntöönpano koheesiopolitiikkaa ja YKP:tä täydentävällä tavalla.

Rahoitusvälineet ovat **kaikkien kalatalous- ja vesiviljelyalalla tuloja tuottavia hankkeita toteuttavien tuensaajien käytettävissä**. Jalostusalalla muille kuin pk-yrityksille tukea voidaan tarjota ainoastaan rahoitusvälineiden kautta. EMKR-ohjelman suhteellisen pienen koon huomioiden, lisämahdollisuuksia tarjoaa rahoitusvälineiden synergiaetujen selvittäminen olemassa olevien tai kaudella 2014-2020 perustettavien EAKR:n, ESR:n tai maaseuturahaston rahoitusvälineiden kanssa.

Monipuolisia EMKR:n tukemia rahoitusvälineitä voidaan toteuttaa eri tavoin:

- **Lainat**, jotka voivat olla saatavilla tilanteissa, joissa lainaa ei ole markkinoilla tarjolla (esim. pankeilta) tai lainoja voidaan tarjota edullisemmin ehdoin (esim. alhaisemmilla koroilla, pidemmällä takaisinmaksuajalla, tai vähäisemmillä vakuusvaatimuksilla). Lainoja voidaan esimerkiksi myöntää kalastajille ja heidän perheilleen tulonlähteiden monipuolistamiseksi kehittämällä esimerkiksi ongintamatkailua tai ruokaan liittyvää yritystoimintaa, kuten pääasialliseen kalastustoimintaan liittyvää ravintolatoimintaa, tarjoamalla käynnistystukea nuorille kalastajille ensimmäisen kalastusaluksen hankintaan, tai kalastusaluksien energiatehokkuutta edistäviin investointeihin.
- **Mikroluotot**, jotka ovat pienempiä lainoja ilman rahoituspalveluita jääville yksityishenkilöille. Niitä tarjotaan usein lyhyeksi laina-ajaksi ilman tai vähäisin vakuusvaatimuksin (esim. kalastajille myönnettävät lainat saaliin arvoa tai laatua parantavien valikoivien pyydysten ostoon tai lainat yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisen strategioiden kehyksissä tehtäviin hankkeisiin).

- **Takaukset**, jotka annetaan vakuudeksi lainanantajalle pääoman takaisinmaksusta, huolimatta siitä, että lainanottaja laiminlöisi takaisinmaksun. Näin voidaan avata mahdollisuuksia kaupallisiin investointilainoihin, joita lainanantajat saattaisivat muutoin pitää liian riskialttiina (esimerkiksi jalostusalan, vesiviljelyn tai meren elollisten luonnonvarojen säilyttämiseen linkittyviin innovointihankkeisiin).
- **Pääomarahoitus**, jossa pääoma on investoitu koko tai osittaista yrityksen omistusta vastaan; pääomasijoittaja saattaa olettaa jonkinasteista johdon määräysvaltaa yrityksessä ja osuutta yrityksen tuotoista. Pääomasijoitukset voivat kohdistua liiketoiminnan eri vaiheisiin, mutta julkisesti tuetut pääomasijoitukset ovat useimmiten varhaisessa vaiheessa hyödynnettävää alkupääomaa ja käynnistysrahoitusta. Investoinnin tuotto riippuu yritystoiminnan kasvusta ja tuottavuudesta. Tuotto realisoituu, kun investoija myy osuutensa yritystoiminnasta toiselle investoijalle ("exit") tai listautumisannilla (initial public offering, IPO). Pääomarahoitus hyödyttää todennäköisimmin suuririskisiä ja nopean kasvupotentiaalin yrityksiä. Esimerkiksi yritykset, jotka kokeilevat innovatiivisia ja kestäviä vesiviljelyn tai jalostuksen tekniikoita.

Rahoitusvälineitä voidaan myös tarjota yhdistelmänä avustusten ja muiden tukimuotojen kanssa. Investointirahastojen kiinnostuksen herättäminen edellyttää usein investointivalmiuksien parantamista. Neuvonta ja muu tuki voivat olla EMKR:n avustuksien tuettuja.

EMKR:n osarahoittamat rahoitusvälineet voivat vaikuttaa pitkällä aikavälillä rahastosta tuettavien toimialojen ja niihin kohdistuvien investointien kehitykseen ja monipuolistumiseen. Tähän voidaan päästä tukemalla toimintaa alueilla, joilla investointien määrä ei usein ole ollut paras mahdollinen sekä edistämällä kaupallisesti kannattavien hankkeiden kehittämistä, jolloin avautuu uusia markkinamahdollisuuksia. Rahoitusvälineet voivat myös luoda mahdollisuuksia investoijille ja rahoituslaitoksille. Rahoituksen saaminen on tyypillisesti ollut kallista ja vaikeaa kalastus- ja vesiviljelyalan yrityksille. Useissa jäsenmaissa finanssisektori pitää näille toimialoille myönnettävien lainojen ja luotonannon riskejä suurina. Joistakin hankkeista voi kuitenkin tulla houkuttelevampia investointeja johtuen julkisen sektorin tukemista rahoitusvälineistä ja niihin liittyvästä riskinjaosta.

Lisätietoa

EMKR: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 508/2014, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta ja neuvoston asetusten (EY) N:o 2328/2003, N:o 861/2006, (EY) N:o 1198/2006 ja (EY) N:o 791/2007 sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1255/2011 kumoamisesta. EUVL149 20. toukokuuta 2014.

Opas hallintoviranomaisille ERI-rahastojen rahoitusvälineistä:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/thefunds/fin_inst/pdf/fi_esif_2014_2020.pdf

Tietoa rahoitusvälineiden ex-ante arvioinnin metodologiasta:

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/financial-instruments/

'fi-compass' internetsivusto, neuvontapalvelut ERI-rahastojen rahoitusvälineille:

<http://www.fi-compass.eu/>

Lisätietoa Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa ja muita Euroopan rakenne- ja investointirahastoja koskevista asetuksista, mukaan lukien toimeenpanosäädökset ja delegoidut säädökset:

http://ec.europa.eu/fisheries/cfp/emff/index_fi.htm

Tietoa kalastus- ja vesiviljelyalaan sovellettavista valtiontukisäännöistä:

http://ec.europa.eu/fisheries/state_aid/index_fi.htm

www.fi-compass.eu
contact@fi-compass.eu
© EIB (2015)

European Commission
Directorate-General
Regional and Urban Policy
Unit B.3 “Financial Instruments and IFIs’ Relations”
B-1049 Brussels

European Investment Bank
Advisory Services
fi-compass
98-100, boulevard Konrad Adenauer
L-2950 Luxembourg